

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027307	IES Isidro Parga Pondal	Carballo	2024/2025

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Relixión católica	1º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	12
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	12
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	12
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	13
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	13
7.2. Actividades complementarias	14
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	14
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	15
9. Outros apartados	16

1. Introducción

Esta programación foi elaborada en coherencia co seguinte marco legal:

Normativa estatal

Ley Orgánica 2/2006 (LOE), de 3 de maio, de Educación.

Ley Orgánica 3/2020 (LOMLOE), de 29 de diciembre, pola que se modifica a actual Lei Orgánica 2/2006 (LOE), de 3 de maio, de Educación.

Real Decreto 984/2021, de 16 de novembro, polo que se regulan a avaliación e a promoción na Educación Primaria, así como a avaliación, a promoción e a titulación na Educación Secundaria Obrigatoria, o Bacharelato e a Formación Profesional.

Real Decreto 243/2022, de 5 de abril, polo que se establecen a ordenación e as ensinanzas mínimas del Bacharelato.

Normativa Autonómica

Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.

Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Currículo de Relixión Católica

Resolución de 21 de xuño de 2022, da Secretaría de Estado de Educación, pola que se publican os currículos das ensinanzas de relixión católica correspondentes a Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato.

Coa incorporación da materia de Relixión ao currículo de Bacharelato, a lexislación educativa en España é coherente coa Declaración Universal dos Dereitos Humanos de 1948, que recoñece o dereito de todos a un tempo educación integral e o dereito preferente das familias para elixir o tipo de educación que haberá de darse aos seus fillos e fillas. Estes dereitos e liberdades fundamentais están así recoñecidos no Pacto Internacional de Dereitos Económicos, Sociais e Culturais de 1966 e a Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea do 2000. A LOMLOE, ademais, no primeiro apartado do seu primeiro artigo, asegurou o cumprimento efectivo dos dereitos da infancia segundo o establecido na Convención sobre os Dereitos do Neno. Son referencias básicas do dereito internacional ratificadas polo Estado español. Cúmrese así o establecido na Constitución española de 1978 no seu Título primeiro sobre dereitos e liberdades fundamentais, no referido á liberdade relixiosa e o dereito á educación.

Neste marco, o ensino da Relixión Católica propónse como materia curricular de oferta obrigatoria para os centros escolares e de libre elección para as familias. Forma parte da proposta educativa necesaria para o pleno desenvolvemento da personalidade do alumnado. O currículo da materia de Relixión Católica é resultado dun fecundo diálogo da Teoloxía, fonte epistemolóxica que proporciona os saberes básicos esenciais para unha formación integral na escola inspirada na visión cristiá da vida, con outras fontes curriculares, especialmente a psicopedagóxica, que orientan o necesario proceso educativo no Bacharelato. O deseño curricular da materia de Relixión Católica tivo en conta o contexto global que está a vivir a educación nas primeiras décadas do século XXI: dialogou co marco europeo de educación nas súas competencias clave de 2018 e quere integrarse no seu horizonte de 2025, deixouse interpelar pola sensibilidade dos obxectivos de desenvolvemento sostible e a cidadanía global e intercultural, e tivo en conta a oportunidade de reimaxinar os futuros da educación priorizando o aprender a ser e a vivir con outros. Á vez, deixouse afectar polos compromisos do Pacto Educativo Global, promovido pola Igrexa católica, que subliña a centralidade da persoa nos procesos educativos, a escoita das novas xeracións, a acollida de todas as realidades persoais e culturais, a promoción da muller, a responsabilidade da familia, a educación para unha nova política e economía e o coidado da casa común. Especialmente, o currículo de Relixión Católica ábrese ás iniciativas eclesiais da Misión 4.7, sobre a ecoloxía integral, e do Alto Comisionado para a Fraternidade Humana conformado por diversas relixións para construír a casa común e a paz mundial. Desta maneira, o ensino da relixión católica, mantendo a súa peculiaridade e a esencia do diálogo fe-cultura e fe-razón que a caracterizou na democracia, acolle os signos dos tempos e responde os desafíos da educación neste século XXI.

A finalidade do Bacharelato consiste en lograr que os alumnos e alumnas adquiren os elementos básicos da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico-tecnolóxico e motor; desenvolver e consolidar os hábitos de estudo e de traballo, así como hábitos de vida saudables, preparándoos para a súa incorporación a estudos posteriores e para a súa inserción laboral; e formalos para o exercicio dos seus dereitos e obrigacións da vida

como cidadáns e cidadás. Coa súa identidade e natureza, a materia de Relixión Católica, en liña cos fins propios do Bacharelato, favorece o proceso educativo do alumnado, contribuíndo á súa formación integral e ao pleno desenvolvemento da súa personalidade. Propón, especificamente, contribuír á maduración do proxecto persoal e profesional, con liberdade e responsabilidade, en diálogo coa antropoloxía cristiá e os seus principios e valores sociais. Responde á necesidade de comprender criticamente e mellorar creativamente nosa tradición cultural, as súas expresións e significado, en contextos plurais e diversos. E complementa a necesaria educación en valores humanos e cristiáns que orienta o despregamento do proxecto vital que aspira á súa realización persoal e á súa inserción social nos ámbitos propios da vida adulta.

A materia de Relixión Católica na escola caracterízase polas súas contribucións educativas expostas en liña cos obxectivos, fins e principios xerais e pedagóxicos do conxunto da etapa, tamén coas competencias clave. Coas aprendizaxes do currículo, inspirados na antropoloxía cristiá, enriquecese o proceso formativo do alumnado, se así o elixiron as súas familias: accédese a aprendizaxes culturais propios da tradición relixiosa e da contorna familiar que contribúen a madurar a identidade persoal; a aprendizaxes de hábitos e valores, necesarios para a vida individual e social; e a aprendizaxes vitais que dan sentido humano e cristián á vida e forman parte do necesario crecemento interior. Estas achegas do currículo de Relixión Católica, á luz da mensaxe cristiá, responden a un compromiso de promoción humana coa inclusión de todos, fortalecen o poder transformador da escola e supoñen unha contribución propia ao perfil de saída do alumnado ao rematar Bacharelato.

A estrutura do currículo de Relixión Católica intégrase no marco curricular da LOMLOE e é análoga ás das outras áreas e materias escolares, contribuíndo como estas a o desenvolvemento das competencias clave a través dunha achega específica. É un currículo aberto e flexible para facilitar a súa programación nas diferentes contornas e centros educativos.

A presente programación adáptase ao ritmo e necesidades do momento evolutivo no que se atopa o alumnado, mantendo a coherencia na secuenciación dos contidos, a metodoloxía e as claves pedagóxicas para a etapa. De acordo co modelo competencial establecido pola LOMLOE, esta programación céntrase no desenvolvemento práctico de habilidades e competencias fundamentais tanto para o progreso persoal do alumnado como para a súa participación activa na sociedade. Todos os elementos que constitúen o proceso de Aprendizaxe competencial intégranse en situacións de aprendizaxe. Estas situacións contextualizadas implican a posta en práctica, de forma integrada, de competencias e saberes, a través dun problema motivador, relevante e significativo.

Os docentes da materia de Relixión Católica propoñemos situacións de aprendizaxe estimulantes, significativas e integradoras, contextualizadas e respectuosas co proceso de desenvolvemento integral do alumnado en todas as súas dimensións. Estas situacións de aprendizaxe terán unha formulación precisa das aprendizaxes esenciais da materia de Relixión Católica que se esperan conseguir. Estas situacións presentarán retos ou problemas cunha complexidade coherente co desenvolvemento do alumnado, cuxa resolución implique a realización de distintas actividades e a mobilización das aprendizaxes que se buscan para a creación dun produto ou a resolución dunha acción; favorecerán a transferencia das aprendizaxes adquiridas na materia de Relixión a contextos da realidade cotiá do alumnado, en función do seu progreso madurativo. Búscase contribuír ao diálogo, ao pensamento creativo e crítico, así como á inclusión, a sustentabilidade e a cidadanía global. As situacións de aprendizaxe na materia de Relixión Católica teñen en conta os centros de interese do alumnado e posibilitan a mobilización coherente e eficaz dos distintos coñecementos, destrezas, actitudes e valores propios desta materia.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar, valorar e expresar os elementos crave da dignidade e identidade persoal a través da interpretación de biografías significativas, para asumir a propia dignidade e aceptar a identidade persoal, respectar a dos outros, e desenvolver con liberdade un proxecto de vida con sentido.	1-3			1-4	1-2-4-5		2-3	3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Valorar a condición relacional do ser humano, desenvolvendo destrezas e actitudes sociais orientadas á xustiza e á mellora da convivencia tendo en conta o maxisterio social da Igrexa, para aprender a vivir con outros e contribuír á fraternidade universal e a sustentabilidade do planeta.	2-5	3	5	3	3	1-2-4	1	
OBX3 - Asumir os desafíos da humanidade desde unha perspectiva inclusiva recoñecendo as necesidades individuais e sociais, discerníndoos coas claves do Reino de Deus, para implicarse persoal e profesionalmente na transformación social e o logro do ben común.	1-5		3	1	3	3-4	1	3
OBX4 - Interpretar e admirar o patrimonio cultural nas súas diferentes expresións, recoñecendo que son portadoras de identidades e sentido, apreciando como o cristianismo se ha encarnado en manifestacións diversas, para desenvolver sentido de pertenza, participar na construción da convivencia e promover o diálogo intercultural no marco dos dereitos humanos.	4	3		2-3		3		1-2-4
OBX5 - Recoñecer e apreciar a propia interioridade, a experiencia espiritual e relixiosa, presente en todas as culturas e sociedades, comprendendo a experiencia de personaxes relevantes e valorando as posibilidades do relixioso, para discernir posibles respostas ás preguntas sobre o sentido da vida, e favorecer o respecto entre as diferentes tradicións relixiosas.	1				1-3-5	3	2	1-3
OBX6 - Identificar e comprender os contidos esenciais da Teoloxía cristiá, contemplando e valorando a contribución da tradición cristiá á procura da verdade, para dispoñer dunha síntese do cristianismo que permita dialogar con outras tradicións, paradigmas e cosmovisións.	2-3		4	1	4-5	1-4	3	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.	Presentación e afondamento do concepto de "persoa" dende o prisma cristián, relacionandoo sobre todo có concepto de	10	3	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.	dignidade.	10	3	X		
2	Historias bíblicas e biografías sobre vocación e misión.	Estudo de figuras bíblicas relevantes, centrándonos nos aspectos de vocación e chamada do Misterio.	12	4	X		
3	Espiritualidade e experiencia relixiosa como logro humano e social.	Estudo da experiencia relixiosa como un fenómeno subxectivo e enriquecedor.	12	4	X		
4	A Biblia, Palabra de Deus.	Estudo da Biblia dende a historia e dende a Revelación.	10	4		X	
5	A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus nas sociedades plurais.	Estudo da moral cristiá nas sociedades contemporáneas.	12	4		X	
6	A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo.	Estudo das ensinanzas e crenzas máis salientables para o cristianismo.	12	4		X	
7	As distintas igrexas e comunidades cristiás.	Estudo das ramas principais do cristianismo nunha primeira aproximación.	10	4			X
8	Valoración positiva da Igrexa da diversidade relixiosa e de calquera tipo.	Estudo do respecto á diversidade dende o cristianismo.	11	4			X
9	Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente.	Estudo da resposta do cristianismo fronte a situación de inxustiza e discriminación de calquera tipo.	11	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.	3

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Nomear algún aspecto salientable da vida dalgún Profeta ou Patriarca.	PE	100
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Recoñecer a conexión dos seres humanos coa Creación e o comezo da humanidade.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.
- Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa.

Contidos
- Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus.

UD	Título da UD	Duración
2	Historias bíblicas e biografías sobre vocación e misión.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Recoñecer a conexión dos seres humanos coa Creación e o comezo da humanidade.	PE	100
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Expresar correctamente a mística e a oración cristiá nos seus termos máis básicos, identificando os seus conceptos máis básicos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.
- Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión.
- Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersoal.

UD	Título da UD	Duración
3	Espiritualidade e experiencia relixiosa como logro humano e social.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Expresar correctamente a mística e a oración cristiá nos seus termos máis básicos, identificando os seus conceptos máis básicos.	PE	100
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Coñecer o concepto de "historia da Salvación" e expresalo brevemente.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida.
- A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos.
- Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso.

UD	Título da UD	Duración
4	A Biblia, Palabra de Deus.	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Coñecer cáles son os Evanxeos e en qué consiste a súa mensaxe principal.	PE	100
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Identificar correctamente as Dúas Naturezas do Mestre, para comprender correctamente os Símbolos empregados na Liturxia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.
- A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios.
- As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias.
- Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.

UD	Título da UD	Duración
5	A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus nas sociedades plurais.	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Identificar brevemente o concepto de "Reino de Deus".	PE	100
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Definir "ONG" e nomear un exemplo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais. - María, Nai de Xesús e Nai da Igrexa, testemuña da fe.

UD	Título da UD	Duración
6	A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Definir correctamente a arqueoloxía cristiá.	PE	100
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Definir correctamente a Alianza entre Deus e a humanidade.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica. - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.

UD	Título da UD	Duración
7	As distintas igrexas e comunidades cristiás.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Definir o concepto de Igrexa e identificar algunhas das súas ramas principais.	PE	100
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Comentar brevemente o contido da Encíclica Fides et Ratio.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas máis desfavorecidas. - Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

UD	Título da UD	Duración
8	Valoración positiva da Igrexa da diversidade relixiosa e de calquera tipo.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Definir o concepto de Igrexa e identificar algunhas das súas ramas principais.	PE	100
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Explicar cales foron as achegas máis importantes do cristianismo á cultura e nomea unha figura relacionada.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade. - A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións. - Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.

UD	Título da UD	Duración
9	Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Explicar cales foron as achegas máis importantes do cristianismo á cultura e nomea unha figura relacionada.	PE	100
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Comentar brevemente o contido da Encíclica Fides et Ratio.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa. - Proxectos sociais da Igrexa ao longo da súa historia e a súa achega á inclusión social e á ecoloxía integral.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As directrices metodolóxicas e de avaliación da materia de Relixión Católica establecen unha proposta didáctica acorde coas demais materias da etapa e coas situacións de aprendizaxe. A súa programación constitúe unha oportunidade para incorporar as realidades máis próximas dos centros educativos e da contorna, propoñendo a programación didáctica en proxectos e áreas interdisciplinares. As propostas metodolóxicas de aprendizaxe cooperativa e por proxectos facilitarán un acceso máis inclusivo e universal á formación integral do alumnado.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Empregaremos materiais e recursos que nos leven a comprender a realidade humana e cultural nunha calidade fenomenolóxica e ética, principalmente.

Traballaremos con materiais diversos, tanto en papel como multimedia, que poden ser monografías, publicacións, xornais, revistas, blogs, vídeos, entre outros.

Teranse en conta como achegas do alumnado, sempre enmarcadas dentro do plan de estudos e da lexislación vixente.

En todo caso, teremos en conta a diversidade da aula, adaptando estes recursos ás necesidades do alumnado.

A modo de rexistro empregaremos o caderno do profesor, onde levaremos constancia das cualificacións, incidencias, faltas e demais observacións que consideremos necesarias.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Tanto para a avaliación inicial do curso, como para as de cada UD, teremos en conta os coñecementos previos do alumnado a través de diferentes técnicas: brainstorming, cuestionarios, escritos, redaccións, preguntas e respostas escritas e/ou orais, entre outros..

En todo caso, tentarase relacionar as ideas previas co que queremos transmitir, tendo en conta a realidade do alumnado, do centro e da localidade.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	12	12	10	12	12	10	11	11	100
Proba escrita	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

A nota de cada avaliación vaise calcular da seguinte forma:

- 60% corresponderá a unha proba escrita sobre os coñecementos
- 40% corresponderá a actitude ante a aprendizaxe que valorará a participación no aula e a implicación na materia

No boletín a nota reflíctese cun número enteiro; polo tanto, se a nota supera as 5 décimas, redondearase ao número enteiro superior. No caso de que non chegue ás 5 décimas, o redondeo será ao enteiro inferior.

A avaliación será aprobada cun 5 despois do redondeo

A nota da avaliación ordinaria calcularase facendo a media das notas reais (sen redondeo) das tres avaliacións. O redondeo farase igual que nas avaliacións.

Criterios de recuperación:

Os criterios de recuperación serán os mesmos que os criterios de cualificación.

Teremos en conta a atención a diversidade para poder axudar ao alumnado con dificultades a superación ou recuperación da materia, adaptando tempos, recursos e instrumentos ás necesidades individuais de cada alumna e alumno.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes seguirá os mesmos principios ca os de cualificación e recuperación.

Faremos especial fincapé no seguimento do alumnado con esta materia pendente. Periódicamente controlaremos o progreso no estudo, traballo, ou o procedemento pactado con él para recuperar a materia.

Teremos en conta a atención a diversidade para poder axudar ao alumnado con dificultades a superación ou recuperación da materia, adaptando tempos, recursos e instrumentos ás necesidades individuais de cada alumna e alumno.

6. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade comprende o conxunto de accións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións, intereses, situacións socioeconómicas e culturais, lingüísticas e sanitarias do alumnado, co fin de facilitar a adquisición das competencias clave a consecución dos obxectivos xerais das etapas. Para iso, servíronos de, entre outros aspectos, medidas de atención á diversidade, que lles permitan ofrecer unha atención personalizada ao alumnado en función das súas necesidades educativas.

As medidas e recursos xerais inclúen, entre outros, a adaptación da programación didáctica, a integración das materias en áreas, os agrupamentos flexibles, o apoio en grupos ordinarios, a división de grupos ou a oferta de materias específicas, programas de reforzo e recuperación e programas de enriquecemento.

As medidas e recursos específicos inclúen, entre outros, as adaptacións de acceso ao currículo do alumnado con necesidades educativas especiais, as adaptacións curriculares, os programas específicos dirixidos a todo o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e a flexibilización do período de escolarización do alumnado con altas capacidades intelectuais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Educación emocional e valores.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Fomento da creatividade e do espírito científico.	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9
ET.1 - Comprensión lectora.	X
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X

	UD 9
ET.3 - Educación emocional e valores.	X
ET.4 - Fomento da creatividade e do espírito científico.	X

Observacións:

Os elementos transversais traballaranse ao longo de todas as UD.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Charlas doutros credos.	Visita ao centro dun representante doutras confesións e/ou relixións (Igrexa Ortodoxa, Comunidade Xudea, por exemplo)			X

Observacións:

As actividades aquí propostas serán estudadas de ser aplicadas, en conformidade coa dispoñibilidade tanto dos mesmos representantes, coma do profesorado do centro, horarios, e calquera outra circunstancia a ter en conta.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Formulo os obxectivos didácticos de forma que exprese claramente as habilidades e competencias que o alumnado debe acadar.
Selecciona e secuencia os contidos da miña programación aula cunha distribución e progresión adecuadas.
Metodoloxía empregada
Realizo unha avaliación inicial a comezos de curso para poder adaptar a programación á realidade da aula.
Relaciono os contidos cos coñecementos previos dos meus alumnos.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Reparto adecuadamente o tempo.
Utilizo recursos didácticos variados.

Medidas de atención á diversidade
Teño en conta o nivel de habilidade do alumnos, o seu ritmo de aprendizaxe, as posibilidades de atención, etc., e dependendo deles, adapto o diferentes momentos do proceso E-A.
Coordino con outros profesionais a modificar e/ou adaptar contidos, actividades, metodoloxía, recursos... a diferentes ritmos de aprendizaxe.
Clima de traballo na aula
As relacións que establezo cos meus alumnos e alumnas dentro da aula e os establecidos por eles entre si son correctas e non discriminatorias.
Fomento o respecto e a colaboración entre o alumnado e acepto as súas suxestións e achegas.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Planifico a miña actividade educativa en coordinación co resto do profesorado (xa sexa por niveis, ciclos, departamentos, equipos educativos e profesorado de apoio).
Manteño unha comunicación fluida coas familias, utilizando os recursos, tempos e ferramentas adoitadas para elo.

Descrición:

Os indicadores de rendemento permítennos precisar o que o alumnado debe demostrar que coñece. Os indicadores de logro serven, polo tanto, para describir os coñecementos teóricos e prácticos específicos que forman parte de cada nivel de competencia.

O obxectivo que se pretende, finalmente, é ter un mapa co itinerario do que se vai facer ao longo do curso. Este mapa de rutas debe servir para plasmar o obxectivo común do equipo docente e ser a ferramenta de aprendizaxe do alumnado. Ao mesmo tempo, debe servir de referencia para a creación de retos ou dinámicas, e ser a base dunha avaliación formativa e formativa.

Poderase incluír:

Se a programación se axusta ao marco normativo curricular estatal e autonómico e ao currículo de Relixión; se a estrutura da situación de aprendizaxe inclúe todos os elementos formais; se está adaptada ás características do centro e do grupo; se vincula este curso co perfil de saída, os descritores operativos e obxectivos de cada etapa; se se tivo en conta a diversidade do alumnado en canto a capacidades, distintos niveis cognitivos, ritmos e estilos de traballo, habilidades, estilos de aprendizaxe; se se planificou a partir dos criterios de avaliación que establece o currículo utilizando en cada secuencia aqueles saberes que permitían progresar na adquisición da correspondente competencia específica; se tivo en conta os descritores operativos das competencias crave e buscou o diálogo curricular con outras materias; si é adecuada aos criterios de avaliación.

Se como profesor ou profesora reflexionei e avaliei a miña labor docente durante todo o desenvolvemento da situación de aprendizaxe, realizando modificacións (nas tarefas, nos contidos, na metodoloxía) cando foi necesario; se utilicei variadas ferramentas de avaliación ao longo da tarefa (rúbricas, observación, probas escritas ou orais); se tiven en conta os criterios de cualificación acordados e difundidos e se estes criterios van referidos non só a resultados de probas senón ao logro de competencias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Nun primeiro momento, analizarase se se acadaron os obxectivos do curso anterior.

Ademáis, realizaremos reflexións sobre a adecuación, coherencia, flexibilidade, entre outros aspectos, do PD.

Ademáis, revisaremos o axuste das axudas pedagóxicas ás necesidades do alumnado.

A partires de todo o contemplado dito anteriormente, adoptaremos distintas actuacións para correxir e mellorar na acción docente.

9. Outros apartados